

cipat. A Bestracà (llogaret de Beget, a l'Alta Garrotxa) anomenen *la farèna* la processó que es feia en un collet de l'encinglerada serra a l'E. del Puig de Bestracà, per anar-hi a beneir el terme i maleir la cuca, perquè després hi repartien racions de pa als pobres (1926). «Algun temps, en el Puig de la Caritat hi anaven a donar les *zufarènas* per Cinquagesma» Ogassa, 1935. A la Vall de Finestres anaven a donar *zufarèna* al cim (i ermita derruïda) de Sant Jordi (St. Aniol de F., 1964). També es digué *oferina* dial. (BDC xvi, 38; 10 Belv.) o *oferina* (BDC xix, 176; xvi, 36, 38).

Oferçó 'ofrena' ant., del b. ll. OFFERTIO, -ONIS, format per reemplaçar el ll. clàss. *oblatio* id., quan el vulgar *offeritus* va superposar-se al ll. clàss. *oblatus*. «Cinc reme(s)is són establitz contre pecat original --- lo primer --- fo oblació: per què, Caým *oferí* a Déu *oferçó* dels fruytz de les messes, e Abel de les besties del folc», «fembra que --- fil infantava --- oferia l'emfant ab *oferons*», *VidesR*, 62r2, n. 49, i 61v2, n. 95 (canviat en *offeretes* pel ms. B, i traduïnt «puerum, cum muneribus, offeribat», 158.18); més tard sembla haver sobreviscut en la zona Berguedà-Cardener: «li fiu fer missa --- comprí un siri per l'*oferçó*» a. 1480, *la hofersó* 1484 (Serra Vilaró, *Pinós i Mat.* III, 319), o bé alterat per metàtesi de les vocals: «a la novena deven *oferir* 9 *enforzons* de pa e 9 dinés de vi ---» a. 1369 i *enforçó* a. 1434 docs. de la comarca Cardener-Solsona (Serra, *BCEC* 1909, 274; *BABL* xi, 329; en aquell el mateix capbreu presenta en altres passatges les variants *ouferir*, *ouferir*, *ouferia*, *ouferena*, millor lleg. *ouferia*, *ouferena*). Amb una metàtesi i canvi de prefix paral·lels, el mateix OFFERTIONE va donar el cast. ant. INFURCIÓN (veg. *DCEC/DECH*).

Oferent. *Oferidor*. *Oferiment* [Lacav.]. *Oferter*. *Oferter*. *Oferitori* [Lacav.]. *Ofertura*.

La forma clàssica passà al català per via cultista, però ja trobem *oblació* a les *Hom.*: «devem pux(e)ular N. Seïnor, ab pregs --- e ab almoines e ab *oblacions* e ab vegíles ---», 4v7. *Oblat*, -ata, ll. *oblatus*, -a, 'el qui s'oferia (a Déu)' [Belv.]; mig-popularitzat *oblada* 'cosa oferta, hòstia', després aplicat a d'altres formes de panificació: «pa --- fogaça o *oblada*: farreum; pa blanc de senyors ---», OPou (*TbPu.*, 196; Belv.). Per comparació amb la forma de l'hòstia s'aplicà a una mena de peix [BDC xi, 61], acc. en què el mot fou manllevat del cat. pel sard [BDC x, 144]. Donà *oblée* en francès, forma que des d'allí s'estengué a d'altres llengües romàniques [cast., 1495], cat. *oblea* [Lab.]; val. *herba de la oblea* «Phytolaca decandra, cast. *yerba carnín común*» (classe x, de Cavanilles, *Observ.* II, 330); també variant francesa *oublie*, que passà manllevada a l'oc. ant. *oblía*, i cat. *oblía* [c. 1283]: «Na Glíia --- fa una *oblía* de pa a cap de -viii. a<n>y» (Capbreu de Ribes, RLR IV, 53). *Oblatiu*.

Parafernal [béns *parafernals* a. 1330, *CoDoACA* VIII, 181.11; Lacav.], pres del b. ll. *paraphernalia*, format amb el gr. *παρά*: 'fora de, al costat de' i *φερνή* 'dot' (que és derivat de *φέρω* 'jo aporto'), algun cop alterat en *prefernals*. *Antifernal*.

Perifèria [Belv.] «part exterior d'un objecte» (Font-

serè, *CiFiNat.*, p. 138 i gloss.), gr. *περιφέρεια* 'circumferència'; *perifèric*.

Proferir, amb les seves variants vulgars *porferir*, *perfer*, *pref*-, 'oferir espontàniament', del ll. PROFERRE 'mostrar davant d'(algú), posar-li a la vista', 'fer anar endavant', 'manifestar'; avui s'ha esvanit en la llengua comuna, però encara té gran ús en les zones rurals (del Princ. sobretot), i havia tingut vida robusta en la llengua medieval; a desgrat de les citades variants populars, transposició de la r i trivialització de prefix, no s'ha de confondre, com s'ha fet sovint (i ho fa *AlcM* en la 1.^a i la 3.^a cita que dóna, atribuint-les erradament a *preferir* 'estimar-se més') amb *preferir*, de sentit diferent, d'esfera més cultista i d'aparició tardana en la llengua. En canvi el verb present es troba des dels orígens escrits de l'idioma.

«Met-se en convenza --- que-ls *perfer* dez seu, e sobre azò, él no-ls aten re d'aquel feít» ['els fa una oferta dels seus béns'], doc. del S. XII de l'Alt Cardener (PPujol, *DocVgUrg.*, 4.40). «De part de Déu --- dic --- que-ls seran tots los peccats perdonats --- e d'altra part, *profir* sus-assí, de part de la Sgleya de Roma, ajuda temporal», Desclot (*NCl.* iv, 112.1, var *profir-vos sus assi* mss. JX); «En Ramon Folch --- jo-us grahes molt les paraules --- e ssé fort bé que, axí com ho havets *profert* de paraula, ho farets de fet», id. (v, 32.18, mss. JF, però *promès* O, *proferit* S). Reeixit el desembarc a Mallorca: «---dixeren-nos: ---Senyor, nós som aquí a servici de Déu --- e *porferim-vos*, per los hòmens qui són aquí de Manseyla, que-us farem un trabuquet a nostra messió, de les antenes e del lenyam de les naus ---», Jaume I (§ 69, Ag., 112.1).

«Qu'en nuylla femna ses amor, / falsa ne merca-deyra, / no trob' om plazer ne douçor / pus se<n>s precis se *perfeyra*» (Subj. Pres. 3) Cerverí (88/12, v. 32), mal entès per Lewent, *Rom.* LXXIV, 236, que hi voldria veure el verb *perfaire*, *perfer*, en contradicció amb la sintaxi i el sentit; «Si dins los tres ans, qualche hora l'emphiteota *perferrà* [Fut. 3] la paga dels sens al senyor, e eyl no la volrà pendre, tot aytant val al emphiteota com si pres la avia», *CostTort.* (Ol., p. 219).

«*Porferi*-s molt a mi sobre-ls vostres fets, que-y faria ço que él pogués», explica el missatge d'un legat reial, a. 1305 (Finke, *Acta Ar.* III, 135). Cita Alart dels seus docs. ross., publ. a la RLR, d'un de 1390: «*perferi* dar-vos rehenes» 'j'offris' (p. 364), «la lesta que jo *perferie* a vós» (368), «vos *perfirí* de» 'je vous offris', «*perfirin-vos*» 'vous offrant' (375), «ayxí com m'avets *perfert*» 'offert' (369), «ayxí com vós *perfirietis* a mi» 'vous offriez' (369), i sis exemples més de *perferir* dels anys 1359-1414 (que en l'*InoLC*, s. v. *perferir* pren a tort com resultat fonètic d'un *peroferir*, a causa de tres casos de la grafia anapàctica *peroferita* que troba en docs. de 1355-1386); «yo *proffir*-ma de jaquir-vos 4 florins del meu» a. 1425; i el participi «les pagues les quals --- los eren *proferetes* de pagar per los dits procuradors» a. 1396; i cites de *proferita* en docs. de 1359, 1354, 1362 (*InoLC*, s. v. *proferir*). «Lo duc